

CULTURA, CONȘTIINȚA POLITICĂ SOCIALISTĂ ȘI ACȚIUNEA REVOLUȚIONARĂ A TINEREI GENERAȚII

Sesiune anuală de comunicări și referate, Cimpulung Moldovenesc,
octombrie 1987

Sub acest generic a avut loc în zilele de 15-16 octombrie 1987, la Cimpulung Moldovenesc, sesiunea anuală de comunicări și referate, organizată de către Centrul de Cercetări pentru Problemele Tineretului, filiala Suceava și de către Universitatea politică de conducere Suceava.

La această manifestare au participat, din toată țara, cercetători științifici și alți specialiști din domeniul științelor sociale, cadre didactice universitare și liceale, reprezentanți ai unor reviste științifice și culturale, activiști în domeniul politicii și culturii.

În ședința de deschidere au luat cuvântul Ileana Paraniel, secretar al Comitetului județean Suceava al P.C.R., Grațiana Sulugiuc, prim-secretar al Comitetului județean al U.T.C. Suceava, Marin Manolescu, director al Centrului de Cercetări pentru Problemele Tineretului, București, Ion Răcaru, președintele filialei Suceava a G.C.P.T., care au relevat că această sesiune închinată Conferinței Naționale a P.C.R. și celei de-a 40-a aniversări a Republicii, constituie prilejul unui autentic dialog interdisciplinar care să evidențieze dimensiunile noi, esențiale, ale orizontului cultural și politic al generațiilor tinere.

În continuare lucrările sesiunii s-au desfășurat în plen, prezentându-se comunicări cu un orizont tematic mai general privind: *Cultura politică și acțiunea revoluționară a tineretului* (dr. Marin Manolescu — București); *Local valorilor și normelor morale în colectivitățile de muncă tinere; etica profesională* (prof. univ. dr. Ion Iordăchel — București); *Cultura politică și exigențele revoluției științifico-tehnice* (prof. univ. dr. Marin Voiculescu — București); *Complementaritatea necesară dintre filosofie — artă — știință în formarea tinerei generații* (conf. univ. dr. Tudor Ghiddeanu — Iași); *Rolul cunoașterii în dinamica vieții sociale* (prof. univ. dr. Petre Dumitrescu — Iași).

Dezbaterile prilejuite de aceste comunicări au reliefat ca o idee centrală faptul că ponderea și locul valorilor culturale, morale, politice și profesionale este în continuă creștere în structurarea personalității tinerilor.

Într-o a doua etapă, lucrările sesiunii s-au desfășurat pe secțiuni. În acest context s-au susținut comunicări pe teme cum ar fi: *Aspecte actuale ale conștiinței politice a tineretului și ale modalităților sale de modelare* (dr. Leon Buburuzan — București); *Cultura tineretului și acțiunea socială* (dr. Constantin Schifirneț — București); *Forța modelatoare a culturii socialiste* (Sava Dreneș — Suceava); *Unele exigențe privind activitatea de educație materialist-științifică și umanist-revoluționară* (Peiu Gica — Suceava); *Ideal și model în activitatea de educație* (conf. univ. dr. Teodor Dima — Iași); *Cultură și valori moral-politice în formarea tineretului* (cercet. șt. Lucian Stanciu — București); *Raționalitatea științei și cadrele culturale* (cercet. șt. Vasile Pirău — București) și altele.

Dezbaterile sesiunii au permis conturarea unui model de educare complexă politico-culturală și profesională a tineretului, au relevat noi perspective de înțelegere a rolului său social în raport cu imperativele istorice ale construirii socialismului și formării omului nou.

Dezbaterea stimulată de sesiunea organizată de Filiala Suceava a CCPT s-a dovedit fertilă atât în inițierea unor noi cercetări teoretice de juvenologie, cât și în potențarea activității practice de formare și integrare socială a tinerei generații.

INTEGRAREA PROFESIONALĂ A TINERETULUI ȘI PREGĂTIREA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Sesiune interjudețeană de comunicări științifice, Tg. Mureș, noiembrie 1987

Sesiunea interjudețeană de comunicări științifice, organizată sub egida Comitetului Județean Mureș al UTC și a Filialei Centrului de Cercetări Pentru Problemele Tineretului, reunind prestigioși cercetători, sociologi, psihologi, cadre didactice și activiști UTC din unități

economice și instituții social-culturale a dezbătut, în zilele de 20–21 noiembrie 1987 la Tg. Mureș, probleme deosebit de importante și actuale referitoare la orientarea, pregătirea forței pe muncă și dinamica integrării socio-profesionale a tineretului. La această manifestare științifică a participat din partea Comitetului Județean Mureș al P.C.R. tovarășul Ioan Movilă, secretar al Comitetului Județean Mureș al P.C.R., iar din partea Comitetului Județean Mureș al UTC tovarășul Ioan Astăluș, prim secretar, care a și deschis lucrările sesiunii. În cuvîntul lor s-au făcut aprecieri asupra realizărilor obținute în domeniul cercetării din ultimii ani, a revitalizării activității filialei, trasîndu-se totodată, noi direcții de cercetare în concordanță cu cerințele și realitățile concrete din județ, astfel încît cercetarea să poată contribui în mai mare măsură la soluționarea unor probleme specifice tineretului și, în mod deosebit, la optimizarea procesului integrării în muncă și societate a tinerilor.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat în plen și pe secțiuni. Comunicările în plen au fost deschise de către Vladimir Pasti, cercetător științific la Centrul de Cercetări pentru Problemele Tineretului prin comunicarea *Problematica sociologică a raportului dintre tineret și tehnologiile de vîrf*, care a salutat lucrările sesiunii din partea Centrului de Cercetări pentru Problemele Tineretului, și care a făcut aprecieri la adresa filialei și a preocupărilor membrilor ei în problema analizată în cadrul sesiunii, problematică pe deplin ancorată în realitățile concrete prezente. Din partea Inspectoratului școlar județean, Ștefan Benta, inspector școlar, a prezentat comunicarea „Contribuția sistemului de învățămînt din județ în pregătirea forței de muncă în spiritul sarcinilor și orientărilor cuprinse în Documentele Congresului al XIII-lea al PCR”.

Comunicarea a subliniat necesitatea ca problemele majore ale activității de învățămînt să se realizeze în baza cunoașterii autentice, obiective a fenomenelor școlare organizată după toate rigorile cercetării științifice. Totodată, s-a avut în vedere evaluarea realistă și unilă a eficienței pregătirii elevilor în scopul confruntării lor cu cerințele treptei I și a II-a de liceu. Așa cum s-a subliniat, coordonarea și conducerea unitară pe baze științifice a tuturor acțiunilor din domeniul educativ a dus la ridicarea nivelului de pregătire teoretică și practică a elevilor, fapt confirmat de evoluția rezultatelor obținute de elevi în procesul de învățămînt și ulterior în activitatea de producție.

Cadrul teoretic al integrării sociale și profesionale a fost realizat în comunicarea „*Dimensiuni ale conceptului și procesului de integrare socială și profesională*” prezentată de Ioan Jude, Președintele Filialei C.C.P.T. Tg. Mureș. Prezentarea analitică a oferit, totodată, o imagine cuprinzătoare asupra complexității procesului și mecanismelor funcționării și obiectivării lui. Au fost evidențiate atît funcțiile, cît și unele disfuncționalități în obiectivarea sa, generate de o gamă multivariată de factori obiectivi și subiectivi. În același timp s-a subliniat că, însăși scopul acestei reuniuni științifice vizează pe lîngă edificarea unor probleme de ordin teoretic și metodologic, prezentarea concretă a unor factori frenatori ai procesului. Din acest punct de vedere sesiunea s-a vrut, și în mare parte a reușit, un schimb de opinii, un dialog constructiv între specialiști și tinerii cu munci de răspundere care beneficiază de o oarecare experiență în acest domeniu.

Imaginea integratoare asupra procesului integrării tinerilor a fost întregită de tovarășul Teodor Mircea Pop, secretar al Comitetului Județean Mureș al UTC, prin comunicarea „*Rolul organizațiilor UTC în integrarea socio-profesională a tinerilor*”, unde s-au prezentat principalele forme și modalități prin care organizația UTC din școli și unitățile productive contribuie în mod nemijlocit la integrarea tinerilor.

Pe lîngă formele instituționalizate de învățămînt — școala, și implicit organizația UTC din școli — sînt evidențiate și alte forme educaționale din cadrul unităților economice, cum sînt: politehnicele muncitorești profilate în activitățile de perfecționare și policalificare ale tinerilor, cercurile științifice și tehnico-aplicative, precum și comisile profesionale științifice. S-au evidențiat și unele limite integrative din partea organelor și organizațiilor UTC, comunicarea avînd un profund caracter critic și autocritic. În esență, s-a concluzionat și evidențiat rolul de factor mediator al organizațiilor UTC în procesul integrării socio-profesionale.

Registrul vast și complex al problematicei și-a găsit dezbateri și audiență pe secțiuni, unde s-au grupat comunicări cu o arie tematică relativ similară. În prima secțiune, care a avut ca generic „*Aspecte ale orientării și reorientării școlare și pregătirii forței de muncă în procesul de învățămînt*” au prezentat comunicări: Ioana Petre, cercetător științific la Centrul de Cercetări Sociologice—București, „*Condiționări în orientarea socio-profesională a tinerilor*”; Emilia Albu și Dozsa Eugen, psihologi școlari la Laboratorul școlar județean de orientare școlară și profesională, „*Corelarea nivelului de cunoaștere de către elevi a cerințelor profilurilor și a capacității lor de autoeducație în perspectiva integrării în treapta I-a de liceu*”; Petre Burcă și Madelena Burcă, membri ai Filialei CCPT Mureș, „*Unele aspecte privind sporirea eficienței activității de orientare școlară și profesională desfășurată în școala generală*”; Roth Szamoskozi, membru al Filialei CCPT Cluj, „*Educația și dezvoltarea inteligenței în formarea profesională*”;

Ioan Damian, profesor — Tirnăveni, Mureș, „Procesul de învățământ și integrarea profesională a tineretului în procesul de producție” și Florin Pop, elev la Lic. ind. nr. 1 Reghin, care a prezentat comunicarea „Pregătirea și perfecționarea profesională a elevilor — creativitatea la vârsta adolescenței”. Circumscrise tematicii, comunicările au surprins în conținutul lor rolul factorilor educaționali ai școlii în activitatea de orientare școlară și profesională, precum și necesitatea cunoașterii cerințelor profesionale a viitoarei meserii și profesii în scopul facilitării integrării tinerilor și a realizării unor performanțe profesionale cât mai ridicate. Au fost evidențiate și cerințele resimțite în planul orientării școlare, caracterul nesistematizat al acestei activități, care în mod implicit conduce spre unele deficiențe de ordin integrativ; premisa integrării eficiente fiind determinată în primul rând de activitatea de orientare școlară și profesională, între acestea instituindu-se raporturi de interdependență.

Tematica celei de a II-a secțiuni a reunit comunicările ce vizau „Interdependența dintre factorii obiectivi și subiectivi în procesul integrării și participării în viața social-economică”. Dr. Vasile Preda, Președintele Filialei CCPT Cluj, a prezentat comunicarea „Factori psiho-sociali ai competenței profesionale novatoare”; Romulus Chiriță, lector universitar — Brașov, „Coordonate etnologice ale integrării sociale a tinerii generații”; Dr. Caliochia Radu, cercetător științific la Centrul de Cercetări Sociologice — București, „Condiționări culturale-educative ale migrației sezoniere în satele din Vrancea de munte”; Gheorghe Onuț, asistent universitar — Brașov, membru al Filialei CCPT Brașov, „Produc tehnologiile de vîrf o configurație calitativ distinctă a muncii industriale”?; Vasile Pirău, cercetător științific la Centrul de Cercetări Sociologice — București, „Relația vîrstă-creativitate prin perspectiva sociologiei cunoașterii”; Dezsi Iosif, sociolog principal la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș — membru al Filialei CCPT — Mureș, „Unele aspecte ale socializării tineretului”; Iuliana Oacheșu și Veesei Karoly, cercetători științifici la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș, membri ai Filialei CCPT Mureș, „Implicațiile idealului de viață al tinerilor în procesul de integrare socială și profesională”; Cătălin Parfenie, profesor, membru al Filialei CCPT Iași, „Rolul studiilor clasice în formarea culturii generale a tinerilor” și Melania Stejerean, profesor — Mureș, „Corelarea interdisciplinară în procesul de învățământ — modalitate eficientă de formare multilaterală a personalității elevilor”.

În această secțiune a fost surprinsă complementaritatea factorilor obiectivi și subiectivi care concurează și facilitează procesul integrării și participării tineretului în activitatea de producție și conducere, precum și unele limite în integrare generate de nivelul scăzut al pregătirii profesionale și mai ales a unei orientări școlare deficitare. S-au semnalat și unele disfuncționalități integrative cauzate de mediul integrator, un rol determinant revenind climatului socio-afectiv din cadrul colectivelor de muncă.

Modalitățile concrete de obiectivare, precum și unele limite integrative au fost reunite și prezentate în secțiunea a III-a care a avut ca obiectiv „Integrarea forței de muncă tinere în activitatea social-economică”. Au prezentat comunicări: Dr. Vasile Rus, profesor universitar și Dr. Ioan Dunăreanu, lector universitar, la IMF — Tg. Mureș, „Unele aspecte privind integrarea absolvenților institutelor de medicină în activitatea profesională și viața socială”; Dr. Ioan Nicola, conf. universitar și Mihai Monoranu, lector universitar la I.I.S. — Tg. Mureș, membri ai Filialei CCPT Tg. Mureș, „Participarea la acțiunea de invenții și inovații — formă creatoare a integrării socio-profesionale a absolvenților învățământului superior tehnic”; Dr. Lazăr Alexandru, cercetător științific la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș — membru al Filialei CCPT Mureș, „Implicațiile dimensiunilor de personalitate în procesul de integrare profesională a absolvenților de licee economice și a muncitorilor de vîrstă tină din comerț”; Dr. Maria Cobianu-Băcanu, cercetător științific la Centrul de Cercetări Sociologice — București, „Profesionalizare și cultură la generațiile de informaticieni”; Dr. Ioan Răcaru, Președintele Filialei CCPT Suceava și Sava Drenca, sociolog, membru al Filialei Suceava, „Aspecte ale raportului disciplină-inițiativă în procesul muncii”; Marcela Ratulea, psiholog, membru al Filialei CCPT Brașov, „Integrarea socio-profesională a absolvenților de liceu”; Nagy Edith, profesor — membru al Filialei CCPT Mureș, „Relația școală-unitate productivă și rolul său în procesul integrării profesionale a absolvenților școlii profesionale din domeniul industriei ușoare”; Elena Belanu, jurist consult și Dan Rîșniță, inginer la Șcheia de Foraj Tg. Mureș, „Aspecte ale integrării profesionale ale tinerilor absolvenți din învățământul tehnic de exploatare a petrolului și gazelor naturale”; Iuliana Oacheșu, sociolog principal la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș, „Grupul de muncă, agent socializator și rolul său în integrarea profesională a tinerilor”; Szuszana Heisz, cercetător științific la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș, „Autogospodărirea în căminele studențești, mijloc de integrare în viața cotidiană și pregătirea pentru muncă”; Ioan Jude și Iustin Sfăriaș, cercetători științifici la Centrul de Științe Sociale Tg. Mureș, „Atitudinea tinerilor față de unele valori sociale — indicator relevant al integrării tinerilor”.

Comunicările prezentate s-au concentrat asupra unor fenomene ale integrării, așa cum se manifestă ele în diferitele domenii ale vieții social-economice, întreprinderi industriale, co-

merit, medicină, etc. surprinzind multiplele funcționalități și disfuncționalități ale acestui proces, cu referire concretă la tinerii absolvenți ai diverselor forme de învățământ.

Ca o notă explicativă subliniem faptul că abordarea tematică diferențiată, dezbaterile și analizele întreprinse nu s-au rezumat sau cantonat numai la aspecte de ordin teoretic s-au descriptiv, ci prin schimbul de idei și al experienței profesionale și științifice a participanților s-a ajuns la unele redimensionări teoretice și metodologice, precum și la formularea unor propuneri constructive în scopul optimizării și a investigării sale. Menționăm că lucrările prezentate vor face obiectul unui volum ce va fi publicat sub egida Centrului de Cercetări pentru Problemele Tineretului.

Ioan Jude